



فرشاد گلزاری

روی کار آمدن مجدد طالبان در اگوست سال ۲۰۲۱ میلادی باعث شد تا تحلیلگران روابط بین‌الملل در مورد سخنانی که به زبان می‌آوردند قدری دقت کنند؛ چرا که قبل از این اتفاق که منجر به سقوط دولت اشرف غنی و فرار وی به امارات شد، طیف بزرگی از تحلیلگران و مفسران تحولات افغانستان، توافق ایالات متحده با طالبان را نقطه عطفی در تاریخ افغانستان می‌دانستند. به عنوان مثال بسیاری از تحلیلگران شبکه فاکس نیوز که با دونالد ترامپ و حزب جمهوریخواه هماهنگ بودند، این توافق که توسط زلمی خلیل‌زاد و ملا برادر در دوحه به امضا رسیده بود را به معنای ظهور یک افغانستان جدید به خورد مخاطبان خود دادند، اما سالی که آنها از جواب دادن به آن امتناع کردند و حالا هم از پاسخگویی به آن ظفره می‌روند، این بود که اعضای یک جریان بنیادگرای رادیکال که تا دیروز در کوه‌های افغانستان زندگی می‌کردند و صرفاً برای جنگ و پاتک به شهر می‌آمدند و اساساً هیچ سابقه کشورداری در کارنامه خود ندارند، چگونه می‌خواهند جغرافیایی با هزاران بحران را مدیریت کنند؟

واقعیت این است که نه تنها تحلیلگران رسانه‌های غرب، بلکه هیچ نهاد و دولتی تا به امروز که از سقوط کابل چیزی حدود دو سال می‌گذرد، حاضر نیست به این پرسش پاسخ دهد که مگر آمریکا طالبان را نمی‌شناخت، پس چرا یک کشور با این عرض و طول را در اختیار آنها قرار داد؟ پاسخ این سوال چیزی نیست جز منافع گریبی در نظام المللی؛ چرا که اصل اول و آخر در سیاست منافع است و دیگر هیچ، حال این منافع فردی باشد یا جمعی! با گذر از این مسائل اگر حالا افغانستان را از زاویه دید و زاویه گسترده‌تری تحلیل کنیم به موفقه‌هایی دست می‌یابیم که براساسی خطرناک است و می‌تواند نه تنها برای افغان‌ها، بلکه برای کشورهای همسایه و منطقه

## به‌رغم نادیده گرفتن حقوق زنان و بسته‌شدن مراکز آموزشی به گوش می‌رسد زمنه‌های سازمان ملل برای رسمیت دادن به طالب‌ها



هم تهدیدزا باشد. حدود دو روز پیش وزرای خارجه عضو گروه هفت در ژاپن با یکدیگر دیدار سالانه داشتند و یکی از محورهایی که مورد بررسی قرار دادند، مساله افغانستان و بحران‌های حاضر در این کشور بود. کشور‌های عضو ۷ در بیانیه‌هایی خود به افزایش تهدیدها علیه اعضای افغانستان نیز اشاره کرده و گفتند که نگران افزایش تهدیدها علیه ثبات افغانستان و وخامت وضعیت بشری و اوضاع اقتصادی در این کشور هستند.

**بیانیه اخیر گروه هفت در تخطئه گروه طالبان تاجایی برای این جریان بنیادگر اغیر قابل تحمل بود که هبت‌الله آخوندزاده، رهبر طالبان پیام مفصل ۱۴ ماده‌ای به مناسبت عید فطر منتشر و در آن بر عدم مداخله جامعه جهانی در حکومتداری طالبان تاکید کرد**

در بخشی دیگر از این بیانیه آمده است که «ما مخالفت قوی و شدید خود را به افزایش محدودیت‌های طالبان علیه حقوق بشر و آزادی‌های بنیادی در این کشور اعلام می‌کنیم و به ویژه سوءاستفاده‌های سیستماتیک حقوق زنان و دختران توسط طالبان و تبعیض علیه اعضای اقلیت‌های قومی و مذهبی در این کشور را نادرست می‌دانیم». این انتقاد شاید موضوعی جدید تلقی نمی‌شود، اما مساله اینجاست که چنین موضع‌گیری در شرایط کنونی برای طالبان باز هم قابل هضم نیست و آنها عملاً مدیریت‌شان بر کشور را فاقد هر گونه ایراد و نقص می‌دانند.

### هشدار می‌دهد که تکذیب شد، اما تهدید باقیست!

بیانیه گروه هفت تا جایی برای طالبان غیر قابل تحمل بود که هبت‌الله آخوندزاده، رهبر طالبان پیام مفصل ۱۴ ماده‌ای به مناسبت عید فطر منتشر و در آن بر عدم مداخله جامعه جهانی در حکومتداری طالبان تاکید کرد.

است که دو سوم جمعیت افغانستان یعنی حدود ۲۸ میلیون تن در سال میلادی جاری به کمک‌های بشردوستانه نیاز خواهند داشت و دولت آمریکا و دیگر کشورهای گروه ۷ تهدید کرده‌اند که کمک‌های خود را قطع خواهند کرد. هنوز ساعاتی از انتشار این خبر نگذشته بود که یکباره استافان دوچاریک، سخنگوی سازمان ملل در یک نشست خبری اعلام کرد نوعی تفسیر غلط و سوء تفاهم نسبت به سخنان مدیر بر نامه توسعه سازمان ملل اتفاق افتاده و باید بگوییم که ما (سازمان ملل) در افغانستان می‌مانیم و متعهد هستیم هر کاری که بتوانیم برای مردم افغانستان انجام دهیم. اینکه خروج سازمان ملل از افغانستان تکذیب می‌شود بدون شک یک خبر مثبت به شمار می‌آید اما مساله این است که سازمان ملل به خوبی می‌داند طالبان حتی در روند اجرایی فعالیت آنها سنگ‌اندازی می‌کند ولی باز هم قائل به تسامح با این جریان است! تکذیب خروج افغانستان در حالی رخ می‌دهد که دو روز پیش (سه‌شنبه) بر اساس دستور مولوی حبیب‌الله آغسا، وزیر معارف طالبان فعالیت تمامی سازمان‌های آموزشی در قندهار و هلمند در جنوب افغانستان متوقف شد؛ ولی باز هم سازمان ملل امید به همکاری طالبان با آنها دارد. به موازات این ماجرا، اتفاق دیگری هم در حال رخ دادن است که می‌تواند خروجی خطرناکی برای مردم افغانستان و منطقه داشته باشد. دیروز (چهارشنبه) امینه محمد، معاون دبیر کل سازمان ملل در سخنرانی در مدرسه روابط عمومی و بین‌المللی پرینس‌تون با صراحت و صدای کاملاً رسا اعلام کرد که این سازمان قصد دارد در روزهای آینده کنفرانسی را برای بحث بر سر موضوع به رسمیت شناختن طالبان افغانستان ترتیب دهد و بر لزوم تعامل با مقامات این جنبش بنیادگر تاکید کرد. این دقیقاً همان موضوعی است که باز هم بر پاشنه سردرگمی می‌گردد؛ هنوز حقوق زنان توسط طالبان محترم شمرده نشده و مراکز آموزش و تحصیل هم بسته شده‌اند، اما سازمان ملل به دنبال رسمیت دادن به طالب‌ها هستند!

در جایی از این پیام آمده است: «همانگونه که افغانستان نمی‌خواهد در امور داخلی هیچ کشوری مداخله کند، تا تأکید می‌کند که دیگر کشورها نیز در مسائل و امور داخلی ما مداخله نداشته باشند، که انجام این کار هم به نفع جهان و هم به نفع افغانستان است.»

آنچه از سخنان رهبر طالبان برمی‌آید به ظاهر یک شکایت عرفی در کالبد سیاست است اما اینکه او می‌گوید عدم دخالت به نفع جهان و افغانستان است، می‌تواند یک تهدید ضمنی قلمداد شود؛ چرا که حدود دو ماه پیش رهبر طالبان از جهاد جهانی سخن گفته و به عناصر خود اعلام کرده بود که باید برای جهاد در بیرون مرزهای افغانستان آماده شوند. اینکه نیت هبت‌الله آخوندزاده چیست و چه بوده، چندان اهمیت ندارد اما مساله زمانی خطرناک می‌شود که سازمان ملل هم در مورد افغانستان و به خصوص مساله زنان در این کشور، بلا تکلیف است. روز گذشته (چهارشنبه) روزنامه گاردین در گزارشی مدعی شد که آخیم

**اینکه خروج سازمان ملل از افغانستان تکذیب می‌شود بدون شک یک خبر مثبت به شمار می‌آید؛ اما مساله این است که سازمان ملل به‌رغم آنکه طالبان در روند اجرایی فعالیت آن سنگ‌اندازی می‌کند؛ باز هم قائل به تسامح با این جریان است!**

## جهان نما

**از سرگیری تبادل آتش به‌رغم اعلام آتش‌بس؛ ۲۷۰ کشته و ۲۶۰۰ زخمی در درگیری‌های سودان**

صبح دیروز (چهارشنبه) درگیری‌ها بین ارتش سودان و نیروهای واکنش سریع در اطراف فرماندهی کل از سر گرفته شد. خبرنگار العربیه گزارش داد، درگیری‌هایی شدید و گسترده در اطراف فرماندهی کل در میان پرواز جنگنده‌ها در آسمان خارطوم و ام درمان شکل گرفت. این خبرنگار همچنین به نقل از منابع گزارش داد، درگیری‌های شدیدی در پایگاه کافوری وابسته به نیروهای واکنش سریع در خارطوم البحری رخ داده است. رسانه‌ها نیز اعلام کردند، درگیری‌هایی نیز در مرکز و جنوب خارطوم بین ارتش و عناصر نیروهای واکنش سریع رخ داد. خبرنگار روسیالیوم نیز گفت، درگیری‌های شدید با سلاح‌های متوسط و سنگین هم‌زمان با آغاز آتش‌بس بین دو طرف در گرفت. به عنوان مثال به‌رغم وجود آتش‌بس درگیری‌هایی در محله الصحافه رخ داد. نیروهای واکنش سریع اعلام کردند، در معرض حملات پراکنده در برخی مناطق خارطوم به خصوص در دو منطقه فرماندهی کل و شرق نیل قرار گرفتند. این در حالی است که سخنگوی ارتش با بیان اینکه نیروهای مسلح از صبح روز گذشته وارد مرحله دوم از عملیات تامین امنیت اطراف مقر فرماندهی کل و فرودگاه شده‌اند، اعلام کرد، اوضاع عموماً به جز برخی درگیری‌ها در اطراف منطقه فرماندهی و خساراتی را به شبه نظامیان شورشی وارد کردند.



ارتش، نیروهای واکنش سریع را به نقض آتش‌بس اعلام شده متهم کرد و افزود: درگیری‌ها در برخی مناطق متوقف نشده‌اند. در بیانیه ارتش آمده است: پیشنهاد آتش‌بسی از سوی طرف‌های بین‌المللی برای ۲۴ ساعت مطرح شد که ما با آن موافقت کردیم؛ اما نیروهای واکنش سریع به آن پایبند نماندند و درگیری‌ها را متوقف نکردند. ارتش افزود: برخی اطلاعات دقیق درباره فصل‌های عملیات توطئه در اختیار داریم و شواهدی قوی نشان می‌دهند گروه‌های منطقه‌ای و داخلی در درگیری‌ها دست دارند. همچنین ارتش سودان شب گذشته اعلام کرد، به‌طور کامل فرودگاه مروی در شمال کشور را به تصرف خود در آورده است. همچنین دکتر تروس آهانوم قیریسوس، مدیر کل سازمان جهانی بهداشت روز سه‌شنبه اعلام کرد، تعداد کشته‌ها به ۲۷۰ تن و زخمی‌ها به ۲۶۰۰ تن رسیده است.

او کشته‌ها و تلفات درگیری‌های سودان را محکوم کرد و با برادران و خواهران سودانی ابراز همبستگی کرد. وی اضافه کرد: کمک‌های سازمان به بخش‌های بهداشتی قبل از درگیری اکنون به پایان رسیده و به دلیل ادامه جنگ برنامهریزی برای ارسال کمک‌ها غیر ممکن است. او تصریح کرد، بیمارستان‌های خارطوم برای مداوای مجروحان کافی نیستند.

مدیر کل سازمان جهانی بهداشت تاکید کرد: گزارش‌های نگران‌کننده‌ای از حمله به مراکز بهداشتی، غارت آنها و استفاده از آنها برای اهداف نظامی می‌شنویم. وی خواستار دادن دسترسی نامحدود و بدون شرط به مراکز بهداشتی شد و از مسؤولان خواست برای برقراری صلح تلاش کنند. در این راستا، وزارت بهداشت سودان هشدار داد، ۱۶ بیمارستان دیگر قادر به خدمت‌رسانی نیستند. با ادامه درگیری‌ها نیز تعداد بیمارستان‌هایی که قادر به خدمت‌رسانی نباشند، بیشتر خواهد شد. وزارت بهداشت سودان بر توقف درگیری‌ها و تیراندازی‌ها که بخش‌های بهداشتی در خارطوم را شامل شده، تاکید کرد و گفت، بخش بهداشت و بیمارستان‌های خصوصی و دولتی با فروپاشی کامل روبه‌رو هستند و با ادامه جنگ وضعیت بدتر هم خواهد شد. در بیانیه این وزارتخانه آمده است: این وضعیت اسفناک به دلیل نابودی مستقیم بیمارستان‌ها، سختی رسیدن کادر پزشکی و پزشکان به مراکز بهداشتی و بیمارستان‌ها، موانع در انجام وظایف آمبولانس‌ها و امدادرسانی آنها و کمبود سوخت و برق در بیمارستان‌ها و نیز افزایش حملات به بیمارستان‌ها و افزایش نیاز به داروها و تجهیزات پزشکی از جمله تجهیزات اصلی و کیسه‌های خون است. وزیر بهداشت سودان خواستار توقف فوری جنگ و گشودن مسیرها برای امدادرسانی به بیماران و زخمی‌ها شد.

### باهداف آوردن روسیه و اوکراین به میز مذاکره؛ ماکرون در حال طراحی برنامه‌های محرمانه با چین است

گفته می‌شود امانوئل ماکرون در حال طراحی برنامه‌های محرمانه با چین برای آوردن روسیه و اوکراین به میز مذاکره تا باستان امسال است. به نوشته تلگراف، تویباس اوود، رئیس کمیته منتخب دفاعی انگلیس، این طرح‌ها را خطرناک نامید و ایان دانکن اسمیت، رهبر سابق حزب محافظه‌کار، رئیس‌جمهور فرانسه را غیر قابل اعتماد و ماری در چمن توصیف کرد. گزارش‌ها حاکی از آن است که ماکرون، امانوئل بون، مشاور سیاست خارجی خود را مأمور کرده است تا با وانگ یی، دیپلمات ارشد چین در ایجاد چارچوبی که می‌تواند به عنوان مبنایی برای مذاکرات آتی استفاده شود، همکاری کند. منابع ناشناس به بلومبرگ یی را تایید کرده است. وی از اظهار نظر در مورد جزئیات خودداری کرد و افزود که متحدان فرانسه از هر گونه ابتکار فرانسه مطلع شده‌اند. هنوز مشخص نیست که آیا ماکرون در طرح خود از کی‌یف حمایت می‌کند یا خیر.

### نیکاراگوئه نماینده جدید اتحادیه اروپا را پذیرفت

پس از درخواست اتحادیه اروپا از نیکاراگوئه برای بر بازگشت به حاکمیت قانون، این کشور اعلام کرد که تاییده سفیر این اتحادیه در نیکاراگوئه را رد کرده است. به گزارش رویترز، وزارت خارجه نیکاراگوئه با انتشار بیانیه‌ای عنوان کرد: این تصمیم به دلیل موضع مداخله‌جویانه، جسورانه و وقیحانه اتحادیه اروپا در برابر نیکاراگوئه اتخاذ شده است. اتحادیه اروپا در بیانیه‌اش سرکوب سیستماتیک نیکاراگوئه را که از اعتراضات سراسری پنج سال گذشته در ۱۸ آوریل ۲۰۱۸ آغاز شد، محکوم کرد. این بیانیه آمده است: در چنین سالگرد ناراحت‌کننده‌ای، اتحادیه اروپا آماده است تا از همه تلاش‌ها با هدفی دموکراتیک و مسالمت‌آمیز برای حل و فصل این بحران سیاسی طولانی حمایت کند. در واکنش به موضع اتحادیه اروپا به عنوان سفیر در نیکاراگوئه نمی‌پذیرد.

### رسانه‌های عبری زبان: تغییر سیاست عربستان در منطقه، اسرائیل را نگران کرده است

به دنبال تحولات مهم اخیر منطقه و در رأس آنها تغییر سیاست عربستان سعودی در قبال روابط باسوریه، جنبش حماس و جمهوری اسلامی ایران، منابع رسانه‌های عبری زبان از نگرانی شدیدی صهیونیست‌ها در پی این تحولات پرده برداشتند. رسانه‌های عبری زبان در اینباره فاش کردند که تغییر سیاست عربستان در منطقه منجر به شکل‌گیری حالتی از نگرانی در اسرائیل شده است. شبکه صهیونیستی «کان» در این باره گزارش داد که نشانه‌ای از تغییر سیاست عربستان در قبال حماس وجود دارد. این شبکه در این باره اعلام کرد: علاوه بر این اگر همه نقاط مربوط به آشتی عربستان با ایران و نزدیک شدن ریاض به فشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه و صنعا (انصارالله) را به هم وصل کنیم، این از دیدگاه اسرائیل، قطعاً مایه نگرانی است. کان در ادامه سفر سه‌شنبه فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان به سوریه را «تاریخی»

### علی اف از ارامنه قره‌باغ خواست شهروندی آذربایجان را بپذیرند

رئیس جمهوری آذربایجان تاکید کرد، ارامنه‌ای که در منطقه قره‌باغ زندگی می‌کنند باید یا شهروندی آذربایجان را بپذیرند یا به جای دیگری نقل مکان کنند. به گزارش آنتولی، الهام علی‌اف گفت: ما بارها تکرار کرده‌ایم که با هیچ کشوری در باره امور داخلی‌مان مذاکره نخواهیم کرد. قره‌باغ جزو امور داخلی ماست. ارامنه‌ای که در قره‌باغ زندگی می‌کنند باید یا شهروندی آذربایجان را بپذیرند یا دنبال جای دیگری برای زندگی باشند. وی افزود: در آنجا آزادی کامل وجود دارد و تمامی اساس‌های دموکراتیک ارائه می‌شوند. این مساله باید بر اساس حقوق بشر حل شود. روابط میان ارمنستان و آذربایجان از سال ۱۹۹۱ میلادی هنگامی که ارتش ارمنستان منطقه ناگورنو-قره‌باغ را تصرف کرد، خدشه‌دار شده است. این منطقه از